

LNB PRESES APSKATS
27-11-2020

Sagatavoja:
INFORMĀCIJAS PAKALPOJUMU UN SBA NODAĻA
UZZIŅU UN INFORMĀCIJAS CENTRS

Siguldas novada bibliotēkas saņem vērtīgu grāmatu dāvinājumu

Siguldas novada bibliotēka no Latvijas Nacionālās bibliotēkas novembra sākumā saņēma daudzveidīgu un kvalitatīvu Latvijas izdevēju izdoto grāmatu dāvinājumu – 200 grāmatas turpat 2000 eiro vērtībā.

Grāmatu dāvinājums noticis Kultūras ministrijas rīcības plāna ietvaros, kas, īstenojot grāmatu iepirkumu programmu, paredz gan atbalstīt krīzes skarto grāmatniecības nozari, gan kvalitatīvi papildināt Latvijas publisko bibliotēku krājumus ar augstvērtīgiem pēdējo gadu izdevumiem. Šobrīd Siguldas novadā saņemtās grāmatas tiek līdzvērtīgi izdalītas Siguldas novada bibliotēkas filiālēm Siguldas, Allažu un Mores pagastā, kā arī Jūdažos, lai jau drīz priecētu lasītājus.

Kopumā valstī grāmatu iepirkuma program-

mas ietvaros publisko bibliotēku vajadzībām tika iegādātas 362 nosaukumu grāmatas 32 615 eksemplāros no 33 Latvijas izdevniecībām. No kopējā skaita 62% grāmatu ir oriģinālā literatūra, 38% – tulkojumi. Lai grāmatu iepirkuma procedūras rezultātā respektētu katras bibliotēkas individuālās krājuma komplektēšanas vajadzības un izstrādāto profilu, kā arī izvairītos no dubltekstiem, nonāksanas bibliotēku krājumā, publisko bibliotēku darbiniekiem bija iespēja iesaistīties grāmatu nosaukumu un eksemplāru skaita izvēlē.

Avots : Siguldas Novada Ziņas

Datums : Novembris-2020

Par valstiskām vērtībām, izlēmību un – divkosību

Kultūras ministrs Nauris Puntulis (NA) intervijā Ligitai Kovtunai

15. oktobrī, pēc Valsts prezidenta Egila Levita iniciatīvas, turpmāk Latvijā būs Valsts valodas diena. Arī jūs piedalījāties diskusijā Rīgas pili ar emocionālu un lietišķu runu.

Esmu no sirds gandarīts, ka latviešu valodas jautājums ir pacelts tik augstā līmenī, un šis nav mans formāls paldies diskusijas rīkotājiem. Esmu daudz domājis – un daudz raizējies – par to, ka joprojām neesam tikusi galā ar padomju "mantojumu" un rusifikācijas politikas sekām. Proti, vēl joprojām "vairākums", kas esam mēs, valstsnācija, uzvedamies kā "mazākums", savukārt "mazākums", ar ko domāju tos, kas turpina nest sevi un sabiedrībā padomju ideoloģijas inerci, uzvedas kā "vairākums". Un vēl – tagad, kas esam Eiropas nācija, kas esam deklarējuši un apliecinājuši savu atgriešanos atpakaļ Eiropā, kad tiekam uztverti nevis kā "postpadomju telpa", tomēr skolas par otro svešvalodu izvēlamies mācīties krievu valodu! Kāpēc? It kā grūti pārmest tiem, kas to dara pragmatisku apsvērumu dēļ, jo – tā vieglāk iekļauties darba tirgū. Valodniecība Vineta Poriņa šai pašā diskusijā atklāja faktu, ka, piemēram, Valsts nodarbinātības aģentūras mājaslapā atradusi 500 (!) vakances, kurās tiek pieprasītas krievu valodas zināšanas. Bieži vien cilvēki, kas savam bērnam vai mazbērnam iesaka par otro svešvalodu izvēlēties krievu, par attaisnojumu min standarta frāzes – "katra valoda ir bagātība" un "mans bērns varēs lasīt Puškinu oriģinālā." Tā ir divkosība! Protams, katra valoda ir bagātība, pirmām kārtām tieši Eiropas lielās valodas – spāņu, franču vācu u.c. Vai viņi nenovēl savam bērnam prast lasīt, teiksim, Marksu oriģinālā? Kas gan cits kā divkosība ir neatzīt savu mazspēju pretoties šai padomju mantojuma inercei un skaidri pateikt – jā, vēl 30 gadus pēc neatkarības atgūšanas reālā īstenība ir tāda, ka gan sadzīvē, gan biznesā bez krievu valodas ir grūti iztikt.

Īstenībā jau ir arī tā, ka krievu valoda skan visapkārt, līdz ar ko bērni to iemācās, gluži nemanot. Arī angļu valodu.

Tad vēl jo vairāk jāmudina apgūt citas valodas!

Krustugunis nonācis vēl arī jautājums par tā sauktajiem autoratīdizību nodokļiem. Proti, saskaņā ar jauno regulējumu, tiek palielināti nodokļi no autoratīdizībām, 80% no tiem novirzot sociālās apdrošināšanas iemaksām, 20% – izdzīvotāju ienākuma nodoklim. Iecere, protams, vērtējama pozitīvi, bet radošā darba darītāji protestē un meklē atbalstu pie kultūras ministra, kas, turklāt, ir "cunfies brālis".

Teikšu tā – latvieši ir radošs visādā ziņā, arī nodokļu piemērošanas jomā. Problēma ir tāda, ka līdz šim valsti tikusi radīti vismaz septiņi alternatīvi nodokļu režīmi, kur likumīgā ceļā

iespējams "sakombinēt" tā, ka īstenībā netiek maksāts ne nieka, jeb – tiek maksāts nesolidāri maz. Šobrīd ir radīts piedāvājums, kas ir vismaz solidārs. Tie, kas protestē, satraucas – pag, pag, mana nodokļu nasta palielināsies trīs reizes! Tātad, ja tagad, piemēram, izvēloties saimniecisko darījumu kontu, automātiski tiks atskaitīti 25% no ieņēmumiem, līdz šim maksājām vien 8%? Vai tas ir solidāri attiecībā pret medmāsiņām un skolotājiem, kas maksā pēc pilnā nodokļu režīma? Katrai nodokļu sistēmai ir jābilst uz trim postulātiem – pirmkārt, tai jābūt solidārai, otrkārt, – sociāli nodrošināšanai un, treškārt, – vienkārši lietojamai. Vai ir īstais brīdis? Vai gan attiecībā uz nodokļu politiku kādreiz var būt īstais

sarežģīts un juceklīgs process, kurā rezultātā daudzi palika neapmierināti.

Bet valsti taču ir arī ieviests jēdziens "radošās personības statuss", cita lieta, ka jūsu mīnētā "radošuma" dēļ tam pievienojusies arī "neradošo" profesiju cilvēki, tādējādi palielinot šo loku, kas iemānās darboties mazāku nodokļu režīmā.

Jā, gods kam gods, mani priekšgājēji amatā šo radošās personības statusa jautājumu ir sakārtojuši. Tas arī būs pamats, sniedzot valsts atbalstu kultūras darbiniekiem, lai tiktu atbalstīti patiesi radošās personas, nevis visi, kam vien izdevies noslēgt t.s. autoratīdizības līgumus.

Kā labs izlēmības piemērs jāmin valdības lēmums par jaunās akustiskās koncertzāles

un daudzus, daudzus citus.

Vēl jau arī Richards Vāgners te dzīvojis un strādājis, bet Rīga nav pasaules "Vāgnera kartē". Tas gan, jācer, veiksmīgi tiks labots, jo grūstotā Vāgnera nama atslēgas nu nodotas valsts un privātās iniciatīvas rokās.

No sirds novēlu veiksmi Rīgas Vāgnera biedrībai un uzņēmējam Mārim Gailim! Esmu pateicīgs, ka viņš šo iniciatīvu ņēmis savās rokās.

Cik tālu ir koncertzāles projekts?

Kas attiecas uz pašu namu Elizabetes ielā, – ir veikts padziļināts pētījums, kurā rezultātā secināts, ka tā atjaunošana izmaksātu vairāk nekā 30 miljonus, par ko arī sabiedrībā notika diskusija. Tas nu ir neap-

spriests tiktu jebkurš koncertzāles variants, beigas tomēr lēmums ir jāpieņem valdībai, kurā šobrīd strādā piecas dažādas koalīcijas partijas, saprotams, arī ar dažādām gaumēm un uzskatiem. Valdības kopīgais lēmums ir pieņemts, un es no tā neatkāpos. Mēs vēl nekad neesam bijuši tik tuvu koncertzālei. Galu galā, nevar taču turpināt meklēt iemeslus, kāpēc nē – nēsim un meklēsim atbildes, kāpēc nē – jā! Un pēc septiņiem gadiem mums, mūzikas lielvalstij, būs sava koncertzāle. Drīzumā tiks izsludināts starptautisks projektu konkurss.

Kultūras ministrijai veicami arī pavisam konkrēti darbi Diasporas likuma iedzīvnieciskā, un svarīgākais no tiem – atbalsts medijiem, tostarp arī diasporas preseī. Un vēl viena prioritāte, kas atbalstāmo vidū ir arī Amerikas latviešu apvienības darbu galvgali – trimdas arhīvu atgriešana Latvijā.

Mediji, protams, ir prioritāra joma, kas galu galā ir arī tieši saistīta ar valsts drošību. Diasporas mediji turklāt ir ļoti nozīmīgi attiecībā uz valstspiederības un nacionālās identitātes, kā arī latviešu valodas stiprināšanu. Lieki teikt, ka šie jautājumi ir un paliks Kultūras ministrijas redzeslokā. Kas attiecas uz trimdas arhīviem – mums ir visas iespējas tos profesionāli apstrādāt un novietot Latvijā. Jā jau esam nācija, kas vērstā uz nākotni, mums sava vēsture ir jāpazīna visā tās pilnībā, un liela daļa vēstures materiālu joprojām atrodas ārpus Latvijas. Tiem ir vieta Latvijā. Protams, turpināsies arī atbalsts Okupācijas muzejam.

Intervijā pirms apmēram gada, kad nesen bijāt stājies ministra amatā, jūs teicāt, ka pēc saspringtas darba dienas mēdzat pie klavierēm, lai noņemtu spriedzi. Vai joprojām nākas bieži mūzicēt vēl pirms vakariņām?

Redziet, esmu atturīgnieks, tāpēc spriedzi nemēdzu noņemt, piemēram, ar glāzi vīna, no darba "izkļāpu" mūzikā. Joprojām iespēju robežās turpinu arī savu radošo darbu, aizvadītā gada laikā esmu dziedājis vairāk nekā 20 operas izrādēs. Protams, bez atlīdzības. Esmu koncertējis arī ar *Trīs tenoriem* – gan dažas reizes sanāca "noraut" koncertus aizņemties dēļ, kad nesanāca saviem ar tiešo darbu. Tagad esmu iesaistījies rokoratorijas "Kā jūra, kā zeme, kā debess" izrādēs. Grupas "Pērkonis" sastāvā to dziedāju jau 1984. gadā, un esmu sapratis, ka tolaik tā isti nemaz nenovērtēju šo fantastisko mūziku. Dzīves pieredze ir palīdzējusi to saprast un novērtēt pilnīgāk.

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem

Nauris Puntulis: "Mēs vēl nekad neesam bijuši tik tuvu koncertzālei. Galu galā, nevar taču turpināt meklēt iemeslus, kāpēc nē – nēsim un meklēsim atbildes, kāpēc – jā! Un pēc septiņiem gadiem mums, mūzikas lielvalstij, būs sava koncertzāle."

brīdis! Būtu naīvi domāt, ka varētu pienākt laiks, kad cilvēki teiktu: "Ši nu gan ir viena laba nodokļu sistēma!" Turklāt – joprojām notiek diskusijas un uzlabojumi. Es kā kultūras ministrs parāli strādāju pie kompensācijas mehānismu izstrādes un ieviešanas radošā darba darītājiem. Un, protams, arī turpinu pildīt savu amata pienākumu gādāt, lai tiktu palielināts valsts atbalsts un lai tiktu atbalstīta patiešām vērtīga kultūra. Katrā ziņā vecā sistēma ar septiņiem alternatīviem režīmiem nekādi nebija laba, un par to pārliecinājamies šajā pavasarī, kad bija jāmaksā dīkstāves pašvaldīti – tas bija neiedomājami

celtniecību Rīgā, Elizabetes ielā. Arī šai sakarā skanēja daudz balsis pret, tostarp minot, ka nav bijušas diskusijas. Jūsu kolēģa – basbaritons un Nacionālās operas šefs Egils Silīns intervijā strikti teica: "Vai tieši 14 gadi ir bijis par maz, lai izdiskutētu?"

Palabošu kolēģas teikto – nevis 14, bet vismaz 33 gadus, kopš 1987. gada! Un vai arī tā nav divkosība, ka lepojami esam pasaules mūzikas lielvalsts, bet savus izcilos akadēmiskos mūziķus gadu desmitiem turam bez pienācīgas koncertzāles? Vēl vairāk – esam valsts, kas pasaules mūzikas kultūrai devusi Marisu Jansoni, Andri Nelsonu, Elinu Garanču

gāzams fakts. Starptautiskā ekspertu komisija vēl pētīs šīs vietas atbilstību tieši koncertzāles vajadzībām, tostarp salīdzinot ar citām vietām Rīgā. Tas, ka uz AB dambja tā nebūs, kļuva skaidrs itin drīz, un šis projekts neguva nedz politisku atbalstu, nedz arī atbalstu architektu vidū. Arī valsts un privātās partnerības princips – privāta zeme, valsts objekts – tika atmests, jo patiešām nav nevienas šāda nozīmīga kultūras objekta būvei cienīgas vietas bez apgrūtinājuma. Savukārt nams Elizabetes ielā, kas nes it kā skaļu nosaukumu – Pasaules tirdzniecības centrs, vienkārši ir nīkulojis, nepiepildīts ar piemērotu saturu. Nams pieder Nekustamo īpašumu aģentūrai, savulaik ticis piedāvāts Ekonomikas ministrijai, kas no tā kategoriski atteicās, starp citu, piemērot arī tā "komūnisma rēga" auru. Turklāt – partijas cēkas nams īstenībā tika patvaļīgi iecelts vienā no Rīgas skaistākajiem parkiem. Es uzskatu, ka tā nojaukšana un jauna objekta uzcelšana spīgti parādītu arī mūsu nācijas vērtību maiņu.

Uz pārmetumu, ka lēmums pieņemts, pietiekami neizdiskutējot, un saitegti, – atbildēšu tā: lai cik demokrātiski un plaši ap-

«Bez cilvēkiem bibliotēkai nav jēgas»

♦ **Ceraukstiete Valentīna Tarvide** atzīmējusi nozīmīgu dzīves jubileju un pēc 21 darba gada bibliotēkā šī mēneša izskaņā nolēmusi doties pensijā

LIGITA ASARE

Ar Bauskas novada pašvaldības godarakstu šoruden apbalvoto vidū ir arī Ceraukstes bibliotēkas vadītāja Valentīna Tarvide. Apbalvojums piešķirts par ilgādu un radošu darbu bibliotēkā un ieguldījumu pagasta kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā.

V. Tarvide pagastā dzīvo vairāk par 40 gadiem un vietējos cilvēkus sauc par savējiem. Ceraukstes bibliotēkā viņa strādā kopš 1999. gada, pirms tam bijusi saimnieciskās darības vadītāja bērnudārzā «Dzirnaviņas». Arī profesionālā izglītība gūta pavisam citā jomā – 1973. gadā beigusi profesionāli tehnisko vidusskolu, apguvusi ķīmiskās aparātu apkalpošanu. «Olaines farmaceutiskajā rūpnīcā strādāju pie milzu reaktoriem ar lieliem krāniem,» atklāja Valentīna. Viņai vienmēr padevušās tehniskās lietas, tāpēc vēlāk nav bijis problēmu ar mūsdienu informācijas tehnoloģiju apgušanu.

Pieņemot piedāvājumu strādāt bibliotēkā, bijušas arī šaubas un nedrošība – vai varēšu? Speciālo bibliotekāru izglītību apguvusi Latvijas Kultūras koledža neklāstienē. 2006. gadā iegūta bibliotēku informācijas speciālista kvalifikācija. Tagad V. Tarvide atzīst, ka darbs iemīlēts un par savu izvēli ir gandarīta.

No pirmā datora līdz biznesa bibliotēkai

Speciāliste stāstīja, ka darbs ar grāmatām pašlaik ir apmēram viena trešdaļa no darba apjoma bibliotēkā. Istenie daļlīteratūras lasītāji pārsvarā ir vecāki cilvēki, jaunieši bibliotēkā meklē speciālo literatūru studiju vajadzībām. V. Tarvide novērojusi, ka, pandēmijas laikam ievēkoties, laudis vairāk izvēlas vieglāku saturu grāmatas. Seniori izmanto datoru un interneta pieeju rēķinu samaksāšanai. Ja nepieciešams, bibliotekāre labprāt palīdz. Pirms pandēmijas apmeklētāji izmantojuši arī iespēju internetā iegādāties biļetes uz kultūras pasākumiem un lidojumiem. Bērni datorus pašlaik izmanto maz – pārsvarā gadījumos, kad jāgatavo speciāli skolās uzdevumi.

2002. gadā bibliotēkā «ienāca» pirmais dators, tagad apmeklētājiem pieejami četri. V. Tarvide atceras, ka sākumā bērni stāvējuši rindā, lai tiktu pie datora. Dažkārt izcēlies trācis un kādu nerātāku nācies izraidīt no bibliotēkas. Vadītāja ir gandarīta, ka pēdējā desmitgadē ar vairāku īstenotu projektu atbalstu izdevies nodrošināt mūsdienu tehnisko aprīkojumu bibliotēkā, bez kā tagad nav iedomājama izzinošu un izglītojošu

BIBLIOTĒKAS VADĪTĀJA Valentīna Tarvide par ceraukstiešiem teic: «Šeit laudis ir ļoti jauki un atsaučīgi, jāveido tikai sadarbība.»
FOTO – IVARS BOGDANOVŠ

pasākumu rīkošana. Īpašu progresu bibliotēkas attīstībā devis projekts «Uzpēdējdarbības atbalsta bibliotēku pārrobežu sadarbības tīkla izveidošana». Bibliotēka paplašināta ar atsevišķu biznesa bibliotēkas telpu, 2014. gadā aprīkota ar projektoru, ekrānu, datoru un televizoru. V. Tarvide pastāstīja, ka tur tiek rīkotas tikšanās ar uzņēmējiem un citi pagasta sabiedrības interešu saietī, tematiski pasākumi. Tur organizē ar pagasta vēsturi saistītus izziņošu pasākumus, tādējādi popularizējot bibliotēkas bagāto novadpētniecības materiālu.

Bibliotēkā ar Valentīnas iniciatīvu izveidots lasītāju klubīnš «Noruna». Ik gadu bibliotekāre plāno maršrutus un organizē pieredzes apmaiņas braucienus uz citiem novadiem Latvijā. Pēdējos gados bijuši Kuldīgas pusē un Kroņpucē.

«Te mans Plūdons!»

Kā īpašu vietu V. Tarvide «Bauskas Dzīvei» izrādīja bibliotēkas telpu, kas atvēlēta mazākajiem apmeklētājiem dažādām nodarbēm un pasākumiem. Kad sākusi strādāt bibliotēkā, tur ritējis remonts. «Pirms tam telpu bija izmantojis telekomunikāciju uzņēmums. Te bija piekrauts ar «dzelžiem» un dzīvoka žurkas,» atceras bibliotekāre.

Tagad mājīgo telpu viņa neformāli dēvē arī par Plūdona istabu. Valentīna teic: «Te mans Plūdons!», rādot uz apjomīga izmēra dižā novadnieka portreta reprodukciju. Tai līdzās sienas glezno-

jums ar «Zaķišu pirtīņas» sižetu, ko 2009. gadā veidojusi novadniece Madara Priede. Plūdona klātesamību lika just arī Valentīnas aizrautīgais stāstījums par neskaitāmiem pasākumiem, kas veltīti novadnieka un viņa daiļrades godināšanai divu gadu desmitu laikā. Ik gadu 9. martā tiek atzīmēta dzejnieka dzimšanas diena, maijā «Lejeniekos» rīkotas Viļa dienas, kad pulcējas aptuveni 70 – 100 bērnu. Tradicionāli Viļa dienas Valentīna vāra divus lielus katlus ar «Lejenieku» plāvas lasītu skābeņu zupu. «Plūdons man kļuvis ļoti tuvs, un viņš taču ir mūsējais – ceraukstietis,» pauda bibliotekāre.

Ar rīteni uz skolu

Skolēnus un viņu vecākus bibliotekāre rosina piedalīties Latvijas Nacionālās bibliotēkas rīkotā ikgadējā lasīšanas veicināšanas projektā «Bērnu un jauniešu žūrija», kurā bērniem jāizlasa vairākas grāmatas un jānodod vērtējums par labāko.

Grīķu skolu no bibliotēkas šķir A7 šoseja, kuras šķērsošana bērniem ir īpaši bīstama, tāpēc Valentīna atradusi savu risinājumu, kā bērniem tikt pie grāmatām. Viņa sapako grāmatas un ar divriteni ved uz skolu. Tur sagaida bērnu pirms stundu sākuma un samaina jauno lasāmvielu pret izlasīto.

Pašlaik žūrija iesaistījusies 18 skolēni, bet iepriekšējos gados dalībnieku skaits pārsniedzis 30. Par čaklu lasīšanu un dalību grāmatu vērtēšanas žūrijā bibliote-

kāre bērniem organizē izglītojošas ekskursijas. Pagājušajā gadā iepazinusi interesantas vietas Tukuma pusē.

Pienākums pāraudzis aizrautībā

Valentīna Tarvide ir paveikusi apjomīgu darbu novadpētniecībā, pagasta kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanā un sistematizēšanā, nodrošinot tā pieejamību plašākai sabiedrībai. Izmantojot vēsturisko periodiku, izveidoti tematiski apkopojumi par pagasta dzīvi, norisēm un cilvēkiem.

Speciāliste pastāstīja, ka pašlaik iesniegts vērtēšanai apkopojums «Kultūras dzīve pagastā no 1945. līdz 1990. gadam», kam līdztekus apkopota hronoloģiska informācija par dažādām amatpersonām pagasta vēsturē. 2006. gadā kā studiju kvalifikācijas darbu V. Tarvide izstrādājusi bibliogrāfisko rādītāju par Ceraukstes pagastu. Tur rodami avoti gan par aizsargājamiem kultūras pieminekļiem, gan kultūras dzīvi un skolu, gan ievērojamiem cilvēkiem un vēl daudz ko citu.

Studiju laikā, pētot vēsturiskos dokumentus Misiņa bibliotēkā, speciāliste atklājusi, ka Ceraukstes bibliotēka dibināta 1903. gadā, nevis trīs gadus agrāk, kā tika uzskatīts iepriekš. «Interese par vēsturi sākumā bija darba pienākumu raisīta, tagad tā pāraugusi lielā aizrautībā,» pauda V. Tarvide.

Baudis lasīšanas prieku

Šogad V. Tarvide atzīmējusi nozīmīgu dzīves jubileju un pēc 21 darba gada bibliotēkā šī mēneša izskaņā nolēmusi doties pensijā.

UZZIŅAI

Bauskas Centrālās bibliotēkas ieteikumā V. Tarvides apbalvošanai minēts:

«AR SIRDSDĒGSMI un entuziasmu, neizsīkstošo enerģiju un mērķtiecīgu darbu ir veidojusi un attīstījusi Ceraukstes bibliotēku par vietu, kur ceraukstieši satiekas ar literatūru, zināšanām, rod iespējas savai pilnveidei un brīvā laika piepildīšanai.

BIBLIOTĒKU izmanto vairāk par 230 lietotājiem, no kuriem apmēram puse ir dažāda vecuma bērni un jaunieši; apmeklējumu skaits gadā sasniedz vairāk nekā 4000. Tā ir moderna, mūsdienu prasībām atbilstoša kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kurā patikami ienākt ikvienam.

AUGSTU VĒRTĒJAMS ieguldījums pagasta kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanā, saglabāšanā, sistematizēšanā, digitalizēšanā un popularizēšanā, sekmējot visa Bauskas novada novadpētniecības darba kvalitātes attīstību.

AIZRAUTĪGI popularizē mūsu izcilā novadnieka Viļa Plūdona literāro mantojumu.

ĪPAŠI UZTEICAMS darbs ar jaunajiem lasītājiem, ko veiksmīgi iesaista lasīšanas veicināšanas projekta «Bērnu un jauniešu žūrija.»

mīgu dzīves jubileju un pēc 21 darba gada bibliotēkā šī mēneša izskaņā nolēmusi doties pensijā. Gaidāmo atpūtas laiku iecerējis veltīt sev un tuvajiem cilvēkiem. Valentīnai ir trīs bērni un četri mazbērni, kurus vēlas apciemot un vairāk laika pavadīt kopā. Ir nodoms pievērsties dzimtas vēstures dokumentēšanai – jāsakārto albumi, jāpabeidz darbs dzimtas koka izveidē. Bibliotekāre atzina, ka grāmatu lasīšanai līdz šim nav bijis pietiekami laika. Gaidāmajā atpūtas periodā iecerējis baudīt lasīšanas prieku.

Sava darba pēctecim Ceraukstes bibliotēkā V. Tarvide novēl: «Iemīlēt šo darbu līdz saknītei un iemīlēt arī apkārtnējos cilvēkus. Tikai kopā ar lasītājiem un pasākumu dalībniekiem radoši strādājot, var gūt piepildījumu bibliotēkas darbā. Bez cilvēkiem bibliotēkai nav jēgas. Šeit laudis ir ļoti jauki un atsaučīgi, jāveido tikai sadarbība.» ♦

LAUKUMAM AP "GODA BIBLIOTĒKU" un apkārtnē teritorijai ir izstrādāta jauna, vienota koncepcija, kādam jābūt Gulbenes centram. Šo ideju mākslinieks Ivars Drulle un ainavu arhitekts Ilze Rukšāne prezentēja novada deputātiem. Valsts svētkos I.Drulle pie "Goda bibliotēkas" piestiprināja QR kodu, lai viedtālrunī jebkurš varētu atvērt informāciju par konkrētiem novadniekiem.

FOTO: GATIS BOGDANOVŠ

Mākslinieks "Goda bibliotēku" un tās apkārtni vēlas mājīgāku

Ivars Drulle piedāvā veidot vienotu dizainu savienojumā ar centrālo skvēru

Laukumā pie Gulbenes novada bibliotēkas ir plānots novietot jau otro "Goda bibliotēkas" plauktu, taču tēlnieks Ivars Drulle, pieaicinot talkā ainavu arhitektus, ir izstrādājis jaunu, vienotu koncepciju, mājīgumu piešķir visai apkārtnē teritorijai.

Šo ideju viņš un ainavu arhitekts Ilze Rukšāne 29.oktobrī prezentēja novada deputātiem vi-deokonferences režīmā.

Runa ir par mūsdienu pieeju telpas plānojumam un dizainam.

Mākslinieks pastāstīja, ka augstā pašvaldība sākusī sarunas ar viņu par otro plauktu Gulbenes vides objektā "Goda bibliotēka", kuru pats mākslinieks dēvē maigāk – par "mājas bibliotēku". Viņaprāt, šajā vietā visam ir jābūt vienotā stilā – grāmatu plauktiem, soliņiem, urnām, flīzēm. Ir vajadzīgs, kā uzskata mākslinieks, "komplekss risinājums". Tā kā tēlniekam vienmēr ir jāstrādā roku rokā ar ainavu arhitektiem, I.Drulle ir piesaistījis konsultantus no šīs jomas.

Kur ir Gulbenes centrs?

"Es nekad neesmu sapratis, kur Gulbenē ir centrs – vai tas ir pie novada pašvaldības administratīvās ēkas vai pie Rīgas ielas "Maximas", vai kur citur," sacīja I.Drulle.

Savā vizijā ar palīgiem mākslinieks strādājis pie tā, lai veidotu Gulbenes centra veidošanas piedāvājumu. Domājot par to, pievērsa uzmanību arī laukumam pie kultūras centra, ielai, centrālajam skvēram, vietai pie novada pašvaldības administratīvās ēkas.

Ainavu arhitekts I.Rukšāne pastāstīja, ka oktobrī ir bijusi Gulbenē, tikusies ar pašvaldības kultūras komisijas pārstāvjiem. Kopā ar kolēģiem Gulbeni sākuši iepazīt saistībā ar pašvaldības sludināto konkursu Gulbišu parka ainaviskajam risinājumam. Viņa uzskata, ka minētais parks, kā arī centrālais skvērs ir jāsasaista ar kultūras centra, novada bibliotēkas un pašvaldības administratīvo ēku. Tāpēc svarīgi, kā tālāk veidot tā saucamos priekslaukumus pie kultūras centra un pašvaldības administratīvās ēkas.

I.Rukšāne teica, ka Gulbenei ir potenciāls. Viņa pievērsās detaļām, piemēram, lieka esot barjera Gulbenes centrālā skvēra un O. Kalpaka ielas savienojuma vietā. Barjera, kā sacīja I.Rukšāne, traucē "savstarpējo komunikāciju". Esot skaidrs, ka barjera nolikta, meklējot veidu drošībai, taču jāņem vērā, ka ar laiku pieeja vecajiem risinājumiem, vietā meklējot jaunus. I.Rukšāne pau-da, ka gribētu redzēt vairāk apstādījumu gar ielu un pie kultū-

ras centra. Kultūras centra priekšai brīvā savienojumā ar skvēru un novada valdības ēku jākalpo kā sava veida viesistabai. Ainavu arhitekts mudināja arī aizdomāties, vai tiešām ir nepieciešams automašīnu stāvlaukums kultūras centra priekšā. Apstādījumu joslu viņa labprāt redzētu arī kultūras centra ēkas sānos starp stāvvietu automašīnām un Ozolu ielu. Pārveidotu arī āra kafējnīcas terasi. Savukārt laukumam ap "Goda bibliotēku" I.Rukšāne vēlētos mājīgāku, mīļgāku, akcentēdama, ka mīļgums un mājīgums ir gandrīz vai Gulbenes atslēgvārdi, jo pilsēta ir neliela un viss ir tuvu. "Goda bibliotēkai" jābūt tādām kā stūrītim – vietai, kur gribas un var pasēdēt.

Centrs gājējiem, atpūtai, pārdomām

Kopumā visai šai telpai par pamatu ņemta "kājam kustības" analīze. Ietves un laukumu tiek piedāvāts veidot vienā līmenī, aizstājot asfaltu ar bruģi. Doma ir mudināt braucējus centrā samazināt ātrumu. I.Rukšāne aicina pārgrupēt autostāvvietu atrašanos ap kultūras centra un bibliotēkas ēku. Pie bibliotēkas viņa redz vairākas "kabatas" jeb terases, lai apsēstos, atpūstos. Tur varētu atrasties arī grāmatu dališanas punkts. I.Rukšāne iecerējusi arī koku un zaļo augu stādījumus

atgriešanos bibliotēkas priekšā, šādi iekļaujot iezīmējot mājīgas "kabatas".

I.Drulle izstrādājis piedāvājumu vienota stila režģiem, kuri varētu apņemt katru bruģi stādīto koku, ļaujot tam elpot. Ari soliņiem un atkritumu urnām mākslinieks piedāvā dizainiski vienotu risinājumu. Pie centrālās ieejas bibliotēkā I.Drulle piedāvā izvietot podus apstādījumiem, kuri var būt pārvietojami. Savs piedāvājums viņam ir arī par ielas apgaismojumu pie bibliotēkas. Lampu dizains, kas atgādina klasisko abażūru, ir pietuvināts istabas sajūtai, - varētu būt apmēram 12 šādas lampas. Valsts svētkos tika papildīta daudz gulbeneņu vēlme – pie "Goda bibliotēkas" ir iespējams savā viedtālrunī skenēt QR kodus, lai internetā atvērtu informāciju par konkrētiem novadniekiem, viņu devumu.

I.Drulle akcentēja, ka vienots risinājums ir nepieciešams, nav jēgas haotiski attīstīt pilsētu. Izveidoto piedāvājumu mākslinieks nodevēja par polārsvaigzni vai kompasa virzienu, kuram vajadzētu sekot, jo šī "ir konkrēta vizija, kā izveidot pasaules līmeņa kompakts pilsētas centru". Viņš un piesaistītie arhitekti piedāvā ideju realizēt sešas kārtas. Aprēķināta arī aptuvenā tāme. ■

- Diāna Odumiņa